

Дарія Хитрук,
студентка 2 курсу юридичного факультету
Національного університету біоресурсів
і природокористування України

Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність

Однією з умов притягнення особи до кримінальної відповідальності є досягнення встановленого законом віку*

Вік кримінальної відповідальності – визначена кримінальним законом кількість років по досягненню яких особа підлягає кримінальній відповідальності та може нести кримінальну відповідальність.

В основі визначення віку, лежить рівень розвитку свідомості неповнолітнього, здатність неповнолітньої особи адекватно усвідомлювати те, що відбувається в об'єктивному світі і відповідно цілеспрямовано виконувати ті чи інші дії.

Встановлюючи мінімальний вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність за цей злочин, законодавець, очевидно, керувався таким критерієм, як можливість особи після досягнення цього віку цілком усвідомлювати суспільну небезпеку діянь, що полягають у створенні не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань та участі в них.[1,с.320]

Важливо зазначити, що навіть якщо особа несе кримінальну відповідальність за скоєний злочин, до неї можуть бути застосовані не такі суворі заходи, як до дорослої людини.

Поряд із хронологічним віком розрізняють біологічний, соціальний та психологічний вік, досягнення хронологічного віку підлітком-правопорушником є недостатньою підставою для визначення того, чи він був здатний критично ставитися до вчиненого діяння та притягнення його до кримінальної відповідальності. У статті 22 Кримінального Кодексу України зазначається, що кримінальній відповідальності підлягають особи, яким до вчинення кримінального правопорушення виповнилося шістнадцять років.

* Наукова керівниця – доцентка кафедри адміністративного та фінансового права Світлана Ковальова

Саме з цього віку людина досягає певного рівня емоційної, духовної та інтелектуальної зрілості, що свідчить про здатність особи бути винною.[2,с.305]

У 2 частині цієї статті встановлюється знижений вік кримінальної відповідальності: чотирнадцять років - за окремі, конкретно зазначені законом злочини: умисне вбивство; умисне тяжке тілесне ушкодження; умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження; диверсію; бандитизм; терористичний акт; захоплення заручників; зґвалтування; (сексуальне насильство; грабїж; розбїй; вимагання; умисне знищення або пошкодження майна; пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів; угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна; незаконне заволодіння транспортним засобом; хуліганство; (жорстоке поводження з тваринами;) посягання на життя державного чи громадського діяча, працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця, судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя, захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги, представника іноземної держави.

Якщо порівняти законодавство України та інших держав, можна побачити, що мінімальний вік кримінальної відповідальності неповнолітніх у різних країнах суттєво відрізняється. Міжнародна спільнота погодилася настання кримінальної відповідальності до досягнення повноліття, більшість держав підтримує це положення.

У сучасних державах світу мінімальний вік кримінальної відповідальності відрізняється, міжнародні стандарти визнають право країн самостійно вирішувати вік, з якого настає кримінальна відповідальність.

Для прикладу, у Франції питання щодо кримінальної відповідальності неповнолітніх регламентовано Ордонансом „Про правопорушення неповнолітніх”. Суб'єктом злочину, визнається особа, що досягла 13-річного віку, до таких осіб застосовуються заходи допомоги, захисту, заходи по забезпеченню нагляду та примусові заходи виховного характеру.[3,с.4]

Вік особи є обставиною, що пом'якшує покарання. Вік обов'язково має враховуватися при призначенні покарання, не дивлячись на те, чи досяг підсудний повноліття на час розгляду справи.

Література

1. Конончук А. О. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність за вчинення злочину..2017.№1.С.320.
<https://elar.naiu.kiev.ua/server/api/core/bitstreams/6d3dbd4f-b42c-4b97-813a-eb769ae49799/content>

2. Бантишева О. О. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність. 2023. с.305

3. Новосад В. Д., Кшик Ю. В. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність: вітчизняний та міжнародний досвід 2023.с.4
file:///C:/Users/khytr/Downloads/.pdf

* Наукова керівниця - доцентка кафедри теорії та історії держави і права факультету № 1
Олена Юшкевич

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Юридичний факультет

Кафедра теорії та історії держави і права

Рада аспірантів юридичного факультету

Студентська організація юридичного факультету

Студентський науковий гурток
«Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

XVII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

09 травня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

Матеріали XVII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»

П.78

Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 09 травня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 215 с.

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**